21.10.2019 7527/00.00.01/2019

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi
HE 36/2019 vp

Asiantuntijalausuntopyyntönne HE 36/2019 vp

HE 36/2019 VP HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI ELINTARVIKELAIN, SEKÄ KASVINSUOJELULAINEISTA ANNETUN LAIN JA HARMAAN TALOUDEN SELVITYSYKSIKÖSTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta (Tukes) asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä (HE 36/2019 vp) eduskunnalle laeiksi elintarvikelain, sekä kasvinsuojelulaineista annetun lain ja Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain muuttamisesta.

Lakia kasvinsuojeluaineista esitetään muutettavaksi siten, että torjunta-aineiden enimmäismäärien asettamista edeltävä riskinarviointitehtävä esitetään siirrettäväksi Ruokavirastosta Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon. Tukes käsittelee lausunnossaan kasvinsuojeluainelakiin tehtävää esitystä.

Taustaa
Kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella ((EY) N:o 1107/2009, jäljempänä kasvinsuojeluaineasetus). Markkinoille saattaminen edellyttää, että tehoaineet ja valmisteet ovat käyttökohteissaan turvallisia ihmisten ja eläinten terveydelle sekä ympäristölle. Kasvinsuojeluaineiden jäämistä kuluttajille aiheutuvat riskit arvioidaan osana riskinarviointia. Kasvinsuojeluaineen hyväksyminen edellyttää, että aineille on asetettu EU:ssa yhteneväiset sallitut enimmäismäärät (MRL) haettuja käyttökohteita koskevissa elintarvikkeissa. Enimmäismäärien asettamisesta säädetään EU:ssa kasvinsuojeluaineiden jäämäasetuksella (EY) N:o 396/2005 (jäljempänä jäämäasetus).

Lailla kasvinsuojeluaineista (1563/2011) säädetään kasvinsuojeluaine- ja jäämäasetusten säännösten toimeenpanosta vastaavista kansallisista viranomaisista Suomessa. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes vastaa kasvinsuojeluaineiden hyväksymisestä. Ruokavirasto vastaa kasvi- ja eläintuotteissa esiintyvien kasvinsuojeluaineiden jäämien määrittämisestä ja arvioimisesta sekä Euroopan unionille laadittavien jäämien enimmäismääriä koskevien ehdotusten tekemisestä.

Hallituksen esitys
Vuodesta 2011 lähtien kasvinsuojeluainelupiin liittyviä jäämien enimmäismääriä on hoidettu kahdessa erillisessä virastossa. Tukesin tehtävänä on tehoaineiden ja valmisteiden hyväksyntään liittyvät kasvinsuojeluainejäämien arviointitehtävät. Tänä aikana on vahvistunut käsitys, että

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Helsinki PL 66 (Opastinsilta 12 B) 00521 Helsinki
Tampere Yliopistonkatu 38 33100 Tampere
Rovaniemi Valtakatu 2 96100 Rovaniemi
Vaihde 029 5052 000 www.tukes.fi kirjaamo@tukes.fi Y-tunnus 1021277-9

kasvinsuojeluaineiden hyväksymiseen liittyvä jäämien arviointi ja **jäämien enimmäismäärien asettamista edeltävä riskinarviointitehtävä sekä väliaikaisten torjunta-ainejäämien enimmäismäärien asettaminen** kuuluvat kiinteästi yhteen. Tehokkaan ja joustavan toiminnan kannalta on tarkoituksenmukaista keskittää tehtävät ja resurssit yhteen virastoon. Kasvinsuojeluaineiden jäämien enimmäismääräosakokonaisuuden siirtoa Tukesiin tukee tehtävien edellyttämä asiantuntijuuden ylläpito, kriittisen asiantuntijamassan hyödyntäminen sekä monimutkaisten EU-prosessien hallinta. Keskittäminen yhteen virastoon helpottaisi myös luvanhaltijoiden asiointia lupakysymyksissä.
Ruokavirastolle jäisi edelleenkin markkinoilla olevien tuotteiden kasvinsuojeluaineiden jäämien valvonta ja määrittäminen.

Tukes on biosidiasetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 528/2012) mukainen kansallinen toimivaltainen viranomainen, joka vastaa mm. biosidien tehoaineiden riskinarvioinneista sekä biosidivalmisteiden hyväksymisestä Suomen osalta. Jäämiin liittyvää asiantuntemusta tarvitaan entistä enemmän Tukesissa, kun EU:n biosidiasetuksen mukaiset luvat laajentuvat koskemaan valmisteita, joita käytetään elintarviketeollisuuden prosesseissa.

Tukes kannattaa hallituksen esityksen muutoksia kasvinsuojeluainelakiin. Jäämäasetuksessa tarkoitettu torjunta-aineiden jäämien enimmäismäärien asettamista edeltävä riskinarviointitehtävä ja väliaikaisten torjunta-ainejäämien enimmäismäärien asettaminen on tarkoituksenmukaista siirtää Tukesiin. Tämä täydentää tehoainearviointeihin ja valmistearviointeihin liittyvää kokonaisuutta, joka jo nykyisellään kuuluu Tukesille.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Helsinki
PL 66 (Opastinsilta 12 B)
00521 Helsinki

Tampere
Yliopistonkatu 38
33100 Tampere

Rovaniemi
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Vaihde 029 5052 000
www.tukes.fi
kirjaamo@tukes.fi
Y-tunnus 1021277-9